

2007-04-09

Horváth Ferenc



A rendezvény éve: 2007

A rendezvény dátuma: április 17

Kedves szerzők és ER-TTT! ... Az ERDŐ+h+á+l+ó mintavételi pontjaiban ajánlott faállomány-szerkezeti felmérés (MVP FAÁSZ) módszerének részleteit kell még megbeszelnünk. A publikálást megelőzően, az eddigi tapasztalatok, vélemények és kritikák megvitatására teremtünk még egy *utolsó alkalmat 2007. április 17-én, kedden*. Újabb kritikák és vélemények érkeztek ÓPÉ-től és Czájlik Pétertől, Mázsa Katitól pedig további kiegészítések, ezeket itt ugyancsak megnézhetitek, majd **legújabb** Király Gézától, Bölöni Jánostól és Illés Gabitól. Mindezek alapján előkészítettem egy javaslatot a megbeszélés "menetrendjére", napirendi pontjaira vonatkozóan (HF - 2007. március 8., 27., április 11.).

Az ERDŐ+h+á+l+ó mintavételi pontjaiban ajánlott **faállomány-szerkezeti felmérés** (MVP FAÁSZ) módszerének részleteit kell még megbeszelnünk. A publikálást megelőzően, az eddigi tapasztalatok, vélemények és kritikák megvitatására teremtünk még egy *utolsó alkalmat 2007. április 17-én, kedden*. Aki nem tud eljönni, írjon! Minden, eddig felmerült és hozzánk beérkezett/beérkező véleményt értékelünk. A megegyezés eredményét szeretnénk - javaslatként - publikálni.

Újabb és további véleményeket kaptunk, ezek fontos pontjait a "VITAALAP" után foglalom össze (HF - 2007. március 27., április 11.), amelyek tanulmányozására kérek benneteket.

MINDEN EDDIGI JAVASLAT, VÉLEMÉNY és KRITIKA (2007. március 8-ig, 26-ig, majd április 11-ig):

"Elvi problémám, hogy eddig nem foglalkoztunk (eléggé) az 1-5 cm átmérő osztályba eső fásszárúakkal. Szerintem valamilyen subplot módszerrel fel kellene venni, az ERDŐ+h+á+l+ó keretében. ..." (Mázsa Katalin, a kéziratához beszúrt megjegyzésből).

... magával a felméréssel koncepcionális gondjaim vannak, amit nem tudok magamévá tenni ... csatolom a "jelentős" koncepcionális

kritikáimat ... A legfontosabb, hogy nem értek egyet a mintakör-szögszámláló kombinációval ... és hiányolom a cserjeszint felvételét. (Ódor Péter, a módszer koncepciójának és sok pontjának részletes kritikáját adta, ill. tételesen leírta.)

Király Géza fontos kérdések (a kombinált mintavétel és szögszámláló próba, egészségi állapot) mellett érvel, amelyek közül kiemelem egyik gondolatát: *"... ezeknek az [idősebb] egyedeknek van történelmisége (erdődinamikai szempontból is), többet tudnak mesélni nekünk, mint azok a fiatalok, akik ma holnap elpusztulnak ..."*.

Czájlik Péter levelének két fontos gondolatát külön kiemelem: *"... a hálózat merev értelmezése, a felesleges ragaszkodás az 50x50 m-es hálózathoz, nem tudja követni egy természetes bükkös mintázati léptékét, és nem tudja követni egy domborzatilag erősen tagolt erdőterület mintázatát ..."*

valamint "... az egységességre törekvést nagyon elhibázottnak tartom ..." [elsősorban az eltérő faállomány-dinamika miatt (HF)] (Czajlik Péter, 2007. március 26-i levele)

Illés Gabi legújabb (április 11-i) levelének egyik fontos gondolata: "... Szerintem nincs olyan módszer, amit mindenhol lehetne alkalmazni, de ez könnyen belátható, ha megnézzük, hogy a faállomány átlagos paramétereire kíváncsi erdőrendezői módszertan is legalább 8 mintavételt különböztet meg az állományviszonyoknak megfelelően. ...". A többi vélemény is tanulságos, nyílt vitára ösztönző.

A legfrissebb véleménycsokrot Bölöni Janótól kaptuk (április 11-én), amelyben sok szempont mellett (vagy ellen) érvel. Legfontosabb talán, hogy az újulat/fiatalos/cserjeszint felmérésének kérdéséhez megírta javaslatát.

Általánosságban: **miért alkalmazunk erdészeti - faterméstani ("korszerűtlen" és más koncepciót szolgáló) módszereket?** (Bartha Dénes, 2005/6-os baráti találkozó)

A Hidegvíz-völgy erdőrezervátumban egy **koncentrikus körös** mintavételt alkalmasabbnak tartana (Veperdi Gábor, a lányok diplomamunkája után)

Általánosságban: **túl részletes a módszertan**, ezek egy (nem kimondott) részét inkább célorientált kutatásban kellene csak alkalmazni, túlságosan bonyolult, drága és sok időt igényel - egyszerűsíteni kellene, hogy inkább több erdőrezervátumot lehessen felmérni, a módszer a lehetőségekhez képest eltúlzott ("az eredetileg kigondoltnál részletesebb módszertannal van{nak} felvértezve, ezért az adott szinthez szerintem valónál részletesebb, s ezen keresztül drágább, lassabb a mintavétel" Standovár Tibi, ER Bizottság és 2006/7-es baráti találkozó).

Általánosságban: A **célkitűzések nincsenek megfogalmazva**, nem érthető, hogy mit miért csinálunk, úgy tűnik, mintha nem lenne végiggondolva (Standovár Tibi, 2006/7-es baráti találkozó).

A módszer **nem írja le jól az 5 cm-nél vékonyabb** fákat (a még nem elég vastag újulatot), pedig a felújulás/regenerálódás kérdései leginkább ebben az életszakaszban, illetve méretcsoportban dőlnek el (Czajlik Péter, ER Bizottság).

[Az állománymagasság becslésének általunk javasolt módja: megmérjük 2-3 kiválasztott uralkodó fa magasságát és azt átlagoljuk] "nagy szubjektív hibával terhelt szerintem a magasságmérés bizonytalanságával együtt! **Minden, a mintába eső fát meg kellene mérni!**" (Illés Gábor beszúrt megjegyzése a kéziratához)

[arra is törekszünk, hogy minden mintába kerülő fafaj legalább 1 példányát is megmérjük, ezért az uralkodókon kívül más szociális helyzetű fa is bekerülhet ebbe a csoportba] "**Máris egy kivétel! Ez nem reprezentatív minta.** A vertikális szerkezet leírása torzul." (Illés Gábor beszúrt megjegyzése a kéziratához)

"Magasságmérés: az erdészek a különböző növekedési görbéket/függvényeket fafajokra határozták meg, szerintem ennyit mégér egy lehetséges kapcsolódási pont." (Király Géza véleménye)

"Véleményem szerint legalább a mintakörbe eső fák esetében **a fákon jelölni kellene** a mérési irányt és a távolságot. Ezzel a különböző időszakok mintavételei összevethetőek lehetnek." (Illés Gábor beszúrt megjegyzése a kéziratához)

Az állomány **szinteztettségének** leírását egy **részletesebb elképzelés** szerint (további szintek, ill. funkcionális megközelítés) végezné (Mányoki Gergő - az elsőként említett kézirat Gergő által átdolgozott változatában)

A **szociális helyzet** jellemzését két opcionális szemponttal bővítené (alászorultság részletezése, távolabb álló fák hatása) (Mányoki Gergő - az elsőként említett kézirat Gergő által átdolgozott változatában)

A **sarjeredetet és a faalakot** jobban részletezné (Mányoki Gergő - az elsőként említett kézirat Gergő által átdolgozott változatában)

Az **egészségi állapotot máshogyan értelmezné**, valamint számos további jellemzővel bővítené ki

(Mányoki Gergő - az elsőként említett kézirat Gergő által átdolgozott változatában)

A (már korábban felmért) kidőlt fákat **jóval részletesebben jellemezné** ebből a szempontból (dőlés, gyökértányér, földlabda, talajgödör és eltelt idő) (Mányoki Gergő - az elsőként említett kézirat Gergő által átdolgozott változatában)

A töről sarjadzó fák **tősarjadását**, felsarjadását is jellemezné a vízhajtásossághoz hasonlóan (Mányoki Gergő - az elsőként említett kézirat Gergő által átdolgozott változatában)

A **famagasság mérést kibővítené** alászorult esetekre is (Mányoki Gergő - az elsőként említett kézirat Gergő által átdolgozott változatában)

FELÜLVIZSGÁLT, LEGFONTOSABB JAVASLATAIM (HF, április 11):

A felmérések **kötelező** és egy részének **opcionális** kategóriába való átsorolását vitassuk meg és döntsük el (HF, többen jelezték egyetértésüket)

Az erdőállomány **főbb fiziognómiai/funkcionális egységeinek** gondolati konstrukcióját kis mértékben módosítanám, összhangba hozva az egyik legtöbbször által kifogásolt újulat/fiatalos/cserjeszint kérdéskörrel. Saját tapasztalataink és hagyományaink mellett ma is mérvadó a COST E4 ajánlása. Mindemellett Gergő teljesen "újrágombolta" ezt a mellényt, mindezekről lásd a "menetrend" mellékletét) (HF)

Az **újulatot** és a **fiatalost**, valamint ezek és a cserjeszint **rágottságának mértékét** is jellemezném egy külön mintavétellel. Korábban a Szemethy Laci munkacsoportja által kidolgozott módszertan egyszerűsített/továbbfejlesztett változatára gondoltam (összekötve a fekvő holtfa line-transect koncepciójával), most inkább alkalmazkodnék ahhoz a javaslatához, amelyet ÓPÉ vázolt fel először, majd Janó kezdett körvonalazni, tájékozódva a nemzetközi szakirodalomban, és figyelembe véve a COST E4 ajánlást, valamint a botanikai felmérés kialakulóban lévő módszertanát. (HF)

A **lékesség és okainak** regisztrálása mellett érvelek, bár többen ezzel (is) "könnyíténe" a kötelező módszertant. (HF, az okok jelzésével Kenderes Kata munkája alapján továbbgondolva).

A **holtfa kategóriákat** kiegészíteném a "korábban már (álló) felmért, időközben kidőlt" kategóriával (feltételezve az újrafelmérést). Néhányan elvetnék az egyes fák azonosíthatóságát, megintcsak a takarékoság reményében. Utóbbi esetben, javaslatomnak persze nem volna sok értelme. (HF)

A **magasságmérések** utólagos, korlátozott **kiegészítéseit** javasolnám az ellenőrzési/javítási fázisban, hogy a domináns fafajokra készíthessünk magassági görbéket is. (Az eddig beérkezett vélemények a "minden fa magasságát mérjük meg" szélsőségtől, a "csak három fa magasságát mérjük" változatig terjednek.) (HF, Illés Gabi inspirációjára, Király Géza megerősítő véleményével egyetértve)

Vácrátót, 2007. március 8., 27., április 11. HF

Forrás URL (modified on 2013-12-09 15:24):<https://erdorezervatum.hu/node/1126>